

Broj registrovanih proizvođača zanatskog piva se za godinu dana duplirao - sa 20 na 40. Smanjenjem akciza i proizvodnjom, pre svega, hmelja kod nas, zanatsko pivo bi bilo dostupnije široj populaciji.

Pale Ale, Amber Ale, Indijan Pale Ale, American Pale Ale, Bitter, Strog Pale Ale, Stout, Porter. Da li vam ovi nazivi nešto znače? Reč je o zanatskim pivima - piću koje poprima sve više poštovalaca među ljubiteljima hmeljnog napitka. Da je to činjenica potvrdio je i dvodnevni 6. Novosadski festival zanatskog piva, održan u kulturnim novosadskim koncertnim prostorima "Fabrici" i "Quarteru". Svoje lagere, ipe, crna, pšenična i ostala piva ponudilo je 18 zanatskih pivara.

Bile je to prilika i da sa, slobodno možemo reći, veteranom u ovom poslu, uz to i predsednikom Udruženja malih i nezavisnih pivara Srbije, Dejanom Smiljanićem popričamo o razvoju ovog segmenta prehrambene industrije.

*Evo već smo stigli do šestog Festivala zanatskog piva u Novom Sadu. Šta se promenilo za ovih nekoliko godina?

- Kada smo počinjali, ljudi su na festival dolazili prvenstveno zbog muzike. Sada posetioci ciljano znaju šta traže i već argumentovano diskutuju sa pivarima. Razlika je drastična.

*Da li su zanatski proizvođači piva mogu podvesti pod gerilu ili pod ozbiljne privrednike?

- Većina je već ozbiljna. Imamo već 40 registrovanih proizvođača. Oni su dobili sertifikat Ministarstva poljoprivrede da mogu da rade. To znači da zadovoljavaju uslove za dobru proizvodnju. Imamo puno malih, koji pivo proizvode u kućnim uslovima. Oni razvijaju ljubav prema tom poslu i mnogi od njih su na putu da uvećaju proizvodnju i da se registruju. Imamo i takozvane gipsy koji kuvaju kod drugih i polako se pripremaju za sopstvenu proizvodnju.

*Pojasnite termin "gipsy brewing"?

- To znači da pivo po svom receptu pravite u nekim pivarama koje već postoje. Koje imaju uslova da vam daju deo svoje proizvodnje, tj. čiji su proizvodni kapaciteti u tom trenutku slobodni i mogu da vam ih ustupe.

*Šta je pokazala praksa, da li ima oscilacija u kvalitetu proizvedenog zanatskog piva, pošto je ipak reč o manjoj proizvodnji u odnosu na velike pivare?

- Nema velikih. Zato što se kontolišu procesi. Kao i u svakom drugom poslu, kada počnete to da radite, imate oscilacije. Kasnije kontrolom procesa dobijate ujednačen krajnji rezultat. Već nakon desetak kuvanja možete da zaključite kojim putem treba da idete. I ne zaboravite, pivo je "živ" proizvod.

*Jedan od problema zanatskog pivarstva je to što značajan deo komponenti proizvođači moraju da uvoze. To poskupljuje i krajnji proizvod. Kako izaći na kraj sa tim izazovom?

- To jeste veliki problem. Lagano se to rešava, kako ima više proizvođača. Dobro je što kod nas ima slada sasvim dobrog kvaliteta. Šteta što to nije slučaj sa hmeljom. Raduje nas što se zanavlja proizvodnja hmelja u Bačkom Petrovcu.

*Da li su proizvođači zanatskog piva solidarni?

- Kada smo mi počinjali, pošto ovde nije bilo iskustva, nama su pomogli proizvođači craft piva iz Nemačke i Belgije. Sada mi prenosimo znanje početnicima. Naši proizvođači se međusobno puno pomažu i ne vidimo jedni druge kao konkurenciju, pošto je to segment koji se tek razvija.

*Kada smo se pre nekoliko meseci videli na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu, najbolnija tema razgovora bile su akcize, koje značajno opterećuju vašu proizvodnju. Da li se tu nešto pomera na bolje?

- Mislim da - da. Imamo dobru saradnju sa Ministarstvom poljoprivrede. Njihovi predstavnici su rešeni da nam pomognu, pošto su shvatili našu problematiku. Oni nam pomažu u pregovorima sa Ministarstvom finansija da shvate da mi nismo nikakva pretnja za budžet. U svetu svi craft pivari imaju tu pogodnost u odnosu na velike proizvođače. A nema razloga da nam se ne pomogne, jer se ova oblast razvija. Pre samo godinu dana nas je bilo manje od 20 registrovanih, a sada nas je 40.

*Koliko sada akcize iznose i sa kojim popustom biste bili zadovoljni?

- Akciza je trenutno 25 dinara po litru piva. I za sve je ista. Naš predlog je da proizvođači do 10.000 hektolitara, što je u pivarstvu mala proizvodnja, plaćaju akcizu 12.5 dinara na kategoriju piva, koja je najšira u upotrebi. To bi puno pomoglo u razvoju zanatskog pivarstva.

Koliko je proizvodnja zanatskog piva još u začetku ukazuje i činjenica da zanatske pivare proizvedu samo pola procenta u odnosu na velike pivare, koje godišnje imaju produkciju od 5,4 miliona hektolitara. Što bi Dejan Smiljanić rekao - na nivou statističke greške. Inače, kod nas je sve više je festivala zanatskog piva, a i samih točionica, gde se može uživati u zanatskom pivu ili ga kupiti i poneti. Sve to ukazuje da potrošača ima i da ih je sve više.

Tekst i foto: Đorđe Simović